

„Colorând griul – Starea de spirit”

Artiști: Radu Belcin, Dragoș Burlacu, Francisc Chiuariu, Ana Maria Micu, Cătălin Petrișor, Flavia Pitiș, Bogdan Rața și Aurel Tar

Curator: Cosmin Năsui

Manager de proiect: Oana Ioniță

Casa Artiștilor din Tel Aviv

Alharizi 9, Tel Aviv, Israel

Vernisaj: 24 noiembrie 2011, ora 20.00

Expoziție: 24 noiembrie – 18 decembrie 2011

Orar:

Luni-joi 10:00 - 13:00, 17:00 - 19:00

Vineri 10:00 - 13:00

Sâmbătă 11:00 - 14:00

Identitatea tranziției

Această nouă expoziție, „Colorând griul – Starea de spirit”, reprezintă o privire asupra identității est-europene aflate în tranziție. **Conceptul identității uniformizate, pierdute, regăsite, reconceptuate configurează în arta contemporană românească noi caracteristici specifice după o tranziție de peste 20 de ani.** La fel ca și culorile actuale ale fațadelor de blocuri ori ale clădirilor spațiilor publice, și stările de spirit încep să iasă din zona de gri a nedeterminării ori a confuziilor. Tranziția generează firesc starea mentală a griului, care începe acum să se coloreze prin idei precizate și concepte clare, „purificate” prin culoare, în contextul actual.

Regimul comunist a privilegiat alcătuirea unei identități a clasei muncitoare construită prin omogenizarea categoriilor sociale. De cele mai multe ori forțarea acestei construcții a generat ca prim pas pierderea identității și, odată cu renunțarea la orice manifestare a personalității, uniformizarea la scară largă a societății.

Aceste **salturi identitare** în istoria recentă au determinat apariția mai multor „generații de sacrificiu” în deceniile ‘70, ‘80, ‘90, care s-au confruntat cu parcurgerea unor realități și probleme ale unui prezent mereu amânat și ale unui viitor perpetuu neprogramat. Realitatea era întotdeauna în altă parte, iar raportarea se făcea la modele occidentale de succes, dar deja consacrate și depășite. Fiecare „generație de sacrificiu” ajungea în momentul de maturizare să conștientizeze eșecul idealurilor generațiilor precedente și neputința de a le atinge pe cele proprii.

Identitatea Estului Europei este construită de aceste generații de sacrificiu care au ars diferite etape pentru a umple goluri de civilizație (culturale, economice etc.). Aceste arderi au condus către incertitudini și definiții mereu provizorii ale identităților, atât la nivel personal, cât și colectiv. Un exemplu concludent în România îl reprezintă în Epoca de Aur migrația forțată a locuitorilor de la sat către oraș, de la o cultură bazată pe comunitatea rurală la una urbană, industrială, de bloc.

Identitățile provizorii s-au perenizat și ca atare au produs o confuzie identitară pe mai multe straturi. Din punct de vedere formal, acest proces apare sugerat în artele vizuale post-2000, prin lipsa portretului și ascunderea elementelor feței în compozițiile figurative. Astfel de discursuri artistice devin specifice expunerii identității în prezentul estic.

Aceste aspecte complexe ale preocupării legate de identitate pot fi observate în reprezentările din arta contemporană românească recentă: există un număr considerabil de artiști – Adrian Ghenie, Mircea Suci, Francisc Chiuariu, Dragoș Burlacu, Radu Belcin, Bogdan Rața, Mirela Moscu, Răzvan Boar, Robert Fekete și alții – în a căror artă funcționează același mecanism de redare a portretului, prin ștergerea totală ori parțială a elementelor anatomice ale feței. Fără ochi, nas, gură un portret devine un suport al oricărei imagini sau individualități.

Neoromantism

Din punct de vedere stilistic, arta contemporană românească a ultimilor ani și-a redescoperit apetitul pentru un realism îmbrăcat în hainele la modă ale neorealismului. Cumva firesc aflat în vecinătatea binomului istoric, teritoriul neoromantismului este explorat de artiști precum Radu Belcin și Flavia Pitiș. Pornind căutările din expresia studiului realității, Belcin și Pitiș cercetează identitatea persoanei și a prezentului. Cadrul acestei cercetări vizuale este tratat în clarobscur. Plăcerea umbrelor lungi care se prelungesc în fundal, strălucirile de lumină, precum cele ale spoturilor proiectate scenografic alcătuiesc atmosfera ce conduce realitatea într-o lume de vis sau de coșmar.

Radu Belcin decupează imaginea fețelor în „It’s Cold beneath the Moon”, „A Hand Full of Hands”, șterge elementele portretului în „Illusion of a Day”, „58 trees”, „The Wish”, ascunde fețele în „Perseverance”, „Can We Play”, „Evening Never Comes”, „Blowing”, „Hope Maker”, „Impossible Dreamland”, „Full of Ideas”. Identitățile astfel reprezentate nu rămân doar anonime, ci deschid interfețe de comunicare cu zona unei suprarealități. Există totuși lucrări în care portretul capătă o identitate, cele în care Radu Belcin recurge la propria imagine, precum în „Find Me where I’m Hiding”, „Did You See My New Car”.

Flavia Pitiș este în căutarea unei identități a generațiilor viitoare. Copiii care fac gesturi de oameni mari, precum cei din lucrările „Reflection of a Thought”, „Nothing but Blue Skies”, „Just a Shadow”, anunță că șirul „generațiilor de sacrificiu” continuă aventura căutării de sine.

Ana Maria Micu pornește nemijlocit de la obiecte aflate în preajma ei, fie lucruri banale cotidiene, fie propriile ei lucrări. Pictura finală reprezintă o realitate care nu există, fiind produsul expunerii simultane și aranjării deliberate a acestor obiecte. Cadrele compoziționale ale picturii se complică și mai mult pentru că obiectele conțin intrinsec o acțiune temporală. De aceea pictura finală, deși pare un cadru real obișnuit, amestecă magic timp, obiecte și acțiuni care nu au cum să stea laolaltă. În cazul în care, în pictura finală, apar și lucrări proprii anterioare, aceste compoziții devin display-uri ale momentelor evoluției sale creative. Obiectele reprezentate funcționează ca un mijloc de comunicare între universul interior și lumea exterioară. Această tranziție perpetuă dintr-o parte în alta în lucrări precum „It will become and the greater the kick. or small pieces of sand”, „conflict is violence. to have a will of iron” ori „the question However no other version” capătă o identitate specifică a stărilor de spirit puse în discuție prin „colorarea griului”.

Personajul colectiv & proprietatea comună

Dragoș Burlacu a ajuns la un procedeu de reprezentare vizuală prin care simplifică narațiunea și figurația pentru a surprinde emoția legăturilor dintre personaje. În „Royal Couple”, „Erasing Light”, „Unknown” ori „The Colour is in the Shadow” Dragoș Burlacu șterge detaliile portretelor pentru a nu distra atenția de la frumusețea conturată a relațiilor care se alcătuiesc intim dincolo de prezența fizică a personajelor.

Proiectul „Outdoor” al lui **Francisc Chiuariu** selectează o serie de imagini surprinse într-un banal traseu cotidian. Personajul colectiv din toate compozițiile este compus din numeroasele fețe ale trecătorilor. Scena străzii înregistrată de Francisc Chiuariu reprezintă spațiul aflat în proprietatea comună colectivă și modul în care este asumat, utilizat de trecători. Treptat, umbrele personajelor și locul pe care acestea îl ocupă devin mai importante și le înlocuiesc prezența. Francisc Chiuariu ne supune atenției procesul de dezintegrare individuală postmodernă în spațiul colectiv. Ultimele experimente artistice ale sale implică „pictura plasmatică” având ca suport backlit-ul inserat în casete luminoase de tip publicitar, luminat în toate culorile spectrului. Cadrul picturii se redilat astfel în imagini cinematografice spectaculoase. O secundă a realității banale, înregistrată în afara atelierului, este decompimată în realitatea picturală, devenind o poveste de sine stătătoare.

Aurel Tar se oprește asupra detaliilor interacțiunilor și mixajelor culturale ale globalizării. Identitatea locală, dar și multiculturalismul alcătuiesc fondul pe care Tar își construiește discursul artistic. În seria „ROU” din 2007, Tar descrie identitatea românească printr-un element de port național specific zonei geografice din Mărginimea Sibiului. Artistul a plasat acest „clop” în contexte dintre cele mai inedite pentru a-i demonstra universalitatea și totodată autenticitatea: de la cască unui pilot de Formula 1, la un... balon de rugby sau la cască tradițională a uniformelor poliției britanice. În seria sa recentă „Wonderful Outskirts” cadrul este lărgit, operele confruntând **prin suprapunere și** alăturare identități culturale, geografice și istorice diferite. Rezultatele inedite nu sunt cu nimic mai prejos de cele din seria întâlnirilor neașteptate ale unei „mașini de cusut și o umbrelă pe o masă de operație”. În cazul lui Tar, întâlnirile sunt între școala lui Tițian, prerafaeliți și o aeronavă de tip Boeing.

Postumanism & Postgenetic

Privită într-un cadru global, tranziția regională est-europeană se înscrie pe orbita generală a trecerii de la era postindustrială la cea informațională. Subiectul acestei tranziții este familiar spațiului est-european pentru că pornește de la experiența istoriilor recente. Lucrările artiștilor Cătălin Petrișor și Bogdan Rața prezintă diferite aspecte ale realităților unei lumi postpolitice, postgenetice, postnucleare, postcrize, postpetrol care a traversat aceste etape înspre minunatele realități virtuale.

Arta lui **Petrișor** este făcută prin amestecarea fragmentelor de realitate care creează o nouă dimensiune a imaginii: spațiul iluzoriu. În acest demers Cătălin Petrișor pornește de la stranietatea naturii și folosește pictura ca metodă de autentificare a realității.

„First Day, Next Day”, „Static Future”, „To heal a Wounded Surfer” sunt imagini ale unui posibil univers postuman caracterizat prin absența figurii umane. Umanismul și Postumanismul sunt puse față în față în lucrarea „First Day, Next Day”, în care efigia proporțiilor geometrice ale idealului uman consacrat de Leonardo da Vinci este corespunzătorul unui înger pe zăpadă. În „To Heal a Wounded Surfer” un câine își așteaptă stăpânul ale cărui urme pe plajă se pierd în mare. În apropierea lui se află un trunchi tăiat de copac din ale cărui inele de vârstă se desenează coroana unui arbore genealogic al speciilor. Urmele pașilor conduc către magia lucrării „Leap of Faith”, care închide un ciclu de evoluție a speciei umane legată de pământ.

Realismul hibrid al lui **Bogdan Rața** dezvăluie noi forme genetice ale anatomiei umane, în căutarea unui nou postumanism. Bazându-se pe un viitor uitat, lucrările sale reproduc „replaci de realitate” reminiscente în lumea virtuală din filmul „Blade Runner”. Rața multiplică fragmente de corp uman (degete, urechi etc.) pentru a le combina în noi forme de viață. Noile creații par a fi rezultate din experimente ciudate ale corpului uman, într-un laborator estetic. Sculpturile sale sunt o remarcabilă interpretare a culturii fragmentului, ce evocă studiile artei antice. Materialele folosite (rășina

sintetică, chit auto) sunt legate de formele finale obținute, fără a purta amprenta mâinii creatorului. Lucrările de sculptură arată ca și cum ar fi produse după un tipar industrial într-un proces mecanizat. Această abordare tehnică perfecționistă pune sub semnul întrebării personalitatea individului într-un climat de uniformizare comercială a maselor. Pornind de la referințe de autoportret „Self to the Wall”, „Self”, Bogdan Rața țintește condiția umană universală mereu dublicitară și parado-xală a interiorizării personalității („In Yourself”) prin exteriorizarea sa.

Noul proiect curatorial expozițional „Post Humanism”, deschis la V-art Gallery, Moscova, în octombrie 2011, reprezintă o declinare, dar și o desprindere din „Colorând griul – Starea de spirit”. „Post Humanism” este o referire precisă, particulară la umanitatea ce conștientizează noile posibilități ale naturii sale, în timp ce inteligența artificială devine conștientă de sine.

Emergențele artistice ale acestor artiști au o însemnătate estică consistentă pentru că ies dintr-un mediu al generațiilor de sacrificiu, după ce l-au traversat. Astfel, etapele sunt arse, prezentul e actualizat, iar identitățile formulate.

Expoziția este acompaniată de o carte. Albumul „Colorând griul – Starea de spirit” are 128 de pagini și conține conceptul curatorial în română, engleză și ebraică, împreună cu portofoliile și biografiile celor opt artiști. Cartea va fi lansată oficial în Tel Aviv la vernisajul de la Casa Artiștilor și în București în cadrul târgului internațional de carte Gaudeamus.

Proiect realizat cu sprijinul Institutului Cultural Român (ICR) Tel Aviv

Partener principal: Casa Artiștilor din Tel Aviv

Cartea-album dedicată expoziției este tipărită **cu sprijinul** Ministerului Culturii și Patrimoniului Național

Parteneri: Editura Vellant, Galeria AnnArt, Tarom, Illy România, Modernism.ro, Radio România Internațional (RRI)

Detalii suplimentare

*Cosmin Năsui, curator
Năsui Colecție privată & Galerie
tel: (+4) 0371 185729
mobil: (+40) 0723 358 945
e-mail: cosmin@cosminnasui.com*

*Oana Ioniță, manager proiect curatorial
Năsui Colecție privată & Galerie
tel: (+4) 0371 185729
mobil: (+40) 0730 040 514
e-mail: oana@cosminnasui.com*

*Claudia Lazăr
Institutul Cultural Român Tel Aviv
Tel: +972-3-696 17 46
Email: office1@icrtelaviv.org*